

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ¹

ชฎาภรณ์ แก้วคำ²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยได้ทำการศึกษาจากประวัติความเป็นมา ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และศึกษากฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งสำหรับประเทศไทยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 แทนการใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้ มีจุดที่น่าสนใจในส่วนการกำหนดถึงกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐที่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คือ ในส่วนกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนของการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ จากภาคประชาชนผู้ซึ่งมีส่วนได้เสียในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยในกระบวนการนี้กฎหมายได้บัญญัติขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อโดยภาครัฐ (Agreement on Government Procurement 1994) ขององค์การการค้าโลก ซึ่งแม้ประเทศไทยจะยังไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในความตกลงดังกล่าวก็ตาม แต่อย่างไรก็ดี เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นไปตามมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับของต่างประเทศที่จะเข้ามาร่วมลงทุนหรือทำการค้ากับประเทศไทย มีความเชื่อมั่นในระบบการตรวจสอบและการจัดการข้อพิพาทเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เป็นธรรม เป็นมาตรฐานสากลเทียบเท่าประเทศที่เป็นภาคีสมาชิกในความตกลงนั้น โดยในการอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐนั้น กฎหมายได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าบุคคลใดมีสิทธิยื่นอุทธรณ์เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างได้ อันถือเป็นมาตรการในการตรวจสอบว่ามีการแก้งอุทธรณ์หรือร้องเรียน เพื่อเจตนาจะให้การจัดซื้อจัดจ้างเกิดความล่าช้าขึ้น เพราะเมื่อมีการอุทธรณ์เกิดขึ้น

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์รุ่งเกียรติ และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนทิชา ภักดีคง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร สุนะเศรษฐกุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ทำการจัดซื้อจัดจ้างยุติการดำเนินการไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วเสร็จ หรือจนกว่าจะพ้นระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์ ตามมาตรา 119 ซึ่งองค์กรที่มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ กฎหมายควรจะกำหนดให้องค์กรดังกล่าวมีความเป็นอิสระในการพิจารณา และควรต้องมาจากองค์กรที่มีมาตรฐาน สรรหาจากบุคคลมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์หรือมีความรู้ในด้านเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นอย่างมาก ซึ่งจากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ในการอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐนั้น กฎหมายได้กำหนดวิธีการ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ จึงไม่จำเป็นต้องนำบททั่วไปของการอุทธรณ์คำสั่งภายในของฝ่ายปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาความคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาบังคับใช้เหมือนดังกฎหมายว่าด้วยการพัสดุนับก่อนๆ ที่ไม่ได้มีการกำหนดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ไว้โดยตรง นั่นเอง

แต่อย่างไรก็ตาม การที่พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน หรือแม้แต่เงื่อนไขในการอุทธรณ์กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไว้เป็นการเฉพาะก็ตาม แต่บทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวยังพบว่า มีประเด็นปัญหาทางกฎหมายอยู่หลายประการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาประการแรก เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือคณะอนุกรรมการ ถือเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์อันมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบหรือทบทวนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการดำเนินการด้วยความโปร่งใสหรือไม่ มีการดำเนินการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ถือเป็นที่สุด อันมีผลผูกพันที่หน่วยงานของรัฐจำต้องปฏิบัติตาม และหากเมื่อมาพิจารณาถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้การคุ้มครองการใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือคณะอนุกรรมการแล้วจะเห็นว่า กฎหมายได้บัญญัติคุ้มครองการใช้อำนาจไว้หากปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตแล้ว จะได้รับความคุ้มครองโดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา ทางปกครอง ตามมาตรา 43 วรรคห้า และ 44 วรรคสาม จึงเกิดเป็นประเด็นปัญหาว่า การที่กฎหมายให้ความคุ้มครองคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือคณะอนุกรรมการ เพียงแค่กระทำโดยสุจริต ก็ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการบัญญัติให้สิทธิคุ้มครองมากกว่าการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่น หรือองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของฝ่ายปกครองอื่นหรือไม่ อีกประการหนึ่ง คือ หากว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือคณะอนุกรรมการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จะต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติ

ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539หรือไม่ เมื่อพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 บัญญัติคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบแต่อย่างใด จะเป็นการขัดต่อกฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ หรือไม่ อย่างไร ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือคณะอนุกรรมการ มีสิทธิอย่างเสมอภาค และเกิดเท่าเทียมกันกับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่น และไม่ขัดต่อกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จึงควรมีการยกเลิกบัญญัติดังกล่าว หรือดำเนินการแก้ไขให้บทบัญญัติมีความสอดคล้องกันต่อไป

ประเด็นปัญหาประการที่สอง เป็นปัญหาในส่วนของคุณสมบัติบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการ เนื่องด้วยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ถือได้ว่าเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบหรือทบทวนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการดำเนินการด้วยความโปร่งใสหรือไม่ เมื่อบทบัญญัติมาตรา 44 วรรคหนึ่ง ได้ให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่แทนได้รวมไปถึงอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ได้ด้วย ซึ่งบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวนี้ไม่ได้บัญญัติกำหนดคุณสมบัติของคณะอนุกรรมการว่าจะต้องมีองค์ประกอบอย่างไร และบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างไร เช่น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ด้านพัสดุ เหมือนดังเช่นที่กฎหมายได้บัญญัติกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไว้อย่างชัดเจนว่า โดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจะเป็นบุคคลเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นอย่างดี อันมีความแตกต่างกับการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งไว้ให้ชัดเจนแต่อย่างใด ดังที่ทราบกันดีว่าองค์กรที่พิจารณาอุทธรณ์สามารถจะยุติหรือยับยั้งการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการกระทำของหน่วยงานของรัฐได้ หรือแม้กระทั่งสามารถที่จะยุติข้อพิพาท ร้องเรียนของเอกชน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งนั้นได้ ดังนั้น หากข้อพิพาทหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ที่ได้รับการพิจารณาจากบุคคลที่ไม่รู้ว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐหรือไม่ ย่อมนำมาสู่ปัญหาความไม่น่าเชื่อในกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์เนื่องด้วยผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อมั่นในคำวินิจฉัยของคณะอนุกรรมการ หรือไม่อาจที่จะระงับข้อพิพาท หรือแม้แต่ดำเนินการพิจารณาล่าช้าได้หากไม่มีความเชี่ยวชาญโดยตรง ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เกิดประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบ ทบทวน และยุติข้อพิพาทในการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้ จึงควรที่จะกำหนดองค์ประกอบและคุณสมบัติบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะอนุกรรมการให้เกิดความชัดเจน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกันต่อไป

ประเด็นปัญหาประการที่สาม เป็นปัญหาในส่วนเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาอุทธรณ์ การที่กฎหมายบัญญัติกำหนดให้การพิจารณาอุทธรณ์หากหน่วยงานของรัฐไม่เห็นกับอุทธรณ์ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งในการพิจารณานั้นจะเป็นการรวมอำนาจการพิจารณาไว้ที่ส่วนกลางเพียงจุดเดียว โดยให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานทั่วทั้งประเทศส่งเรื่องเข้าไปยังส่วนกลาง เมื่อได้รับเรื่องจากแต่ละหน่วยงาน ก็จะดำเนินการพิจารณา อันนำมาสู่ปัญหาความล่าช้าในการพิจารณาอุทธรณ์ และเกิดปัญหาความต่อเนื่องในการจัดให้มีบริการสาธารณะที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือในกรณีที่หน่วยงานมีความจำเป็นต้องใช้พัสดุที่ทำการจัดซื้อจัดจ้างเป็นอย่างยิ่ง แต่เนื่องจากกฎหมายบัญญัติว่าหากมีการอุทธรณ์เกิดขึ้นหน่วยงานจะต้องหยุดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไว้จนกว่าจะดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์แล้วเสร็จ ดังนั้น จึงควรดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยนำหลักกระจายอำนาจและหลักการแยกศูนย์รวมอำนาจมาปรับใช้โดยแยกอำนาจจากส่วนกลางจุดเดียวไปยังผู้องค์กรย่อยเช่นคณะกรรมการโดยบัญญัติแยกอำนาจออกจากกันให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ และคลายจุดแข็งเค็งที่มีการค้างเรื่องที่ต้องพิจารณาไว้จนอาจนำมาสู่การพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 119 จึงต้องยุติเรื่องโดยไม่มีการพิจารณาตรวจสอบ ทบทวนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแต่อย่างใด และเป็นเหตุให้ผู้อุทธรณ์นำเรื่องพิพาทไปใช้สิทธิในทางศาลได้ ทั้งนี้หากมีการดำเนินการพิจารณาแล้วเสร็จอาจทำให้ยุติข้อพิพาทกันได้ หรือสั่งให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ ดังนั้น จึงเห็นควรแก้ไขกฎหมาย เพื่อกำหนดขอบเขตอำนาจผู้ที่จะมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างต่อไป

ประเด็นปัญหาประการสุดท้าย เกี่ยวกับการกำหนดอัตราโทษตามหมวด 15 แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทลงโทษ ซึ่งในส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง บัญญัติไว้ในมาตรา 120 โดยกำหนดว่าหากบุคคลที่กล่าวมาข้างต้น หากได้ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติในกระบวนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีชอบ หรือโดยทุจริต จะต้องระวางโทษตั้งแต่ 1 – 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 – 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่เนื่องด้วยประเทศไทยมีการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นจำนวนมาก ซึ่งหลักจะเป็นการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นอันดับต้น โดยในการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ถือว่าเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐทั้งในด้านเศรษฐกิจของประเทศที่ทำให้เงินลงทุนเกิดความเชื่อมั่นต่อการเข้ามาลงทุนในประเทศ และหากเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ที่เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วย กลับมีอัตราโทษที่สูงกว่า ดังนั้น จึงเกิดเป็นประเด็นที่สงสัยว่า บทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

ที่กำหนดโทษตามมาตรา 120 เหมาะสมหรือเพียงพอหรือไม่ จึงเห็นควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษ เหมาะสมกับสอดคล้องกับพฤติการณ์การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป เพื่อเป็นการป้องปรามการทุจริต ชัยยังการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐแล้วนั้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขอยู่ 2 แนวทาง ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ 1 ให้ยกเลิกมาตรา มาตรา 43 วรรคท้าย และมาตรา 44 วรรคท้าย เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และอนุกรรมการ ได้ทำหน้าที่โดยตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ การใช้อำนาจโดยยึดถือกฎหมายเป็นหลัก และใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำวินิจฉัยถึงความชอบด้วยกฎหมาย หลักเชื่อมั่นไว้วางใจ ความโปร่งใส หลักธรรมาภิบาล อันเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเป็นไปตามหลักสากลที่นานาประเทศยึดถือในการใช้อำนาจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ รวมไปถึงความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อภาครัฐขององค์การการค้าประเทศ หรือ

ข้อเสนอแนะที่ 2

เดิม มาตรา 43 วรรคห้า บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กระทำการตามหน้าที่โดยสุจริต ย่อมได้รับการคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง”

แก้เป็น

มาตรา 43 วรรคห้า บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กระทำการตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริต และมีได้กระทำความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ย่อมได้รับการคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง”

2. ปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการ

เดิม มาตรา 44 บัญญัติว่า “คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการใดๆ แทนได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 25 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 43 วรรคห้า มาใช้บังคับกับการกระทำการตามหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม”

แก้เป็น

ให้เพิ่มข้อความใน มาตรา 44 โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้

มาตรา 44 คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำการใดๆ แทนได้

คณะกรรมการ ให้แต่งตั้งบุคคลที่มาจากนักวิชาการ หรือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 11 คน และให้ข้าราชการสังกัดกรมบัญชีกลางเป็นเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 25 มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และคณะกรรมการโดยอนุโลม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 43 วรรคห้า มาใช้บังคับกับการกระทำการตามหน้าที่ของคณะกรรมการโดยอนุโลม”

3. ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาอุทธรณ์

เดิม มาตรา 118 ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ก็ให้ดำเนินการตามความเห็นนั้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ ครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 119 เมื่อได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 118 ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานดังกล่าว หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้น ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขยายระยะเวลาออกไปได้ ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์และผู้ชนะ การจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกทราบ

แก้เป็น

มาตรา 118 ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ก็ให้ดำเนินการตามความเห็นนั้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้เร่งรายงานความเห็น พร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ตามมาตรา 119 ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ ครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง

อำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์การจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้มีอำนาจในการพิจารณา ได้แก่

(1) การจัดซื้อจัดจ้างในวงเงินไม่เกิน 5,000,000 บาท ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

(2) การจัดซื้อจัดจ้างในวงเงินเกิน 5,000,000 บาท ขึ้นไป ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

มาตรา 119 เมื่อได้รับรายงานจากหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 118 ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือ คณะอนุกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานดังกล่าว หากเรื่องใด ไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้น ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขยายระยะเวลาออกไปได้ ไม่เกิน สองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์และผู้ชนะ การจัดซื้อ จัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกทราบ

4. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราโทษ

เดิม มาตรา 120 ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

แก้ไขเป็น

มาตรา 120 ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ตาม พระราชบัญญัตินี้ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบ เพื่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัตินี้ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริต ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เอกสารอ้างอิง

นันทวัฒน์ บรมานันท์. **หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543.

มานิตย์ จุมปา. **คำอธิบายกฎหมายปกครอง เล่มที่ 2 ว่าด้วยการจัดระเบียบราชการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

วิลาวรรณ ทรัพย์พิศาล. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิจิตรหัตถกร, 2550.

ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ . “บันทึกข้อสังเกตของเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หลัก Exhaustion of administrativeremedies (มาตรา 20 (4) แห่งพระราชบัญญัติ คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522).”

วารสารกฎหมายปกครอง 7 (2531), 7 :921.

พรสันต์ เลี้ยงบุญเลิศชัย. บทความทางวิชาการ “หลักสุจริตในระบบกฎหมาย.” **วารสารจูนิตี**, (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2556): 51-52.

ฤทัย หงส์ศิริ. “การทบทวนคำสั่งทางปกครอง.” **รวบรวมบทความวิชาการว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539:109**

นราวุฒิ ชูสีวรรณ. “การนำหลักสุจริตมาใช้ในสัญญาทางปกครอง.” **วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2558.**

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560